

การศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

A STUDY OF KHONKAEN VOCATIONAL INSTITUTIONS' READINESS TO
ENTER THE ASEAN ECONOMIC COMMUNITY

วิลาวรรณ ชาวดง¹
ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์²
ดร.ดาวรรณ ถวิลการ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และเพื่อศึกษาแนวทางในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 279 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายปิด และปลายเปิด ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วน-เบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe's

สรุปผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยสถานศึกษามีความพร้อมด้านความรู้ สูงสุด รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี ด้านหลักสูตร ด้านสมรรถนะ และด้านภาษา ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ที่มีขนาดต่างกันมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวม และด้านความรู้ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร และด้านเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนด้านภาษา และด้านสมรรถนะสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่มีขนาดต่างกันมีความพร้อมไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมสถานศึกษาอาชีวศึกษาขอนแก่น พบว่า สถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะต้องมียุทธศาสตร์การสอนด้านภาษาอังกฤษ หรือภาษาอาเซียน ควรบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้โดยมุ่งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพสู่ตลาดสากล

คำสำคัญ : ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

² คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย, อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ที่ปรึกษาหลัก

³ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ปรึกษาร่วม

Abstract

The objectives of this research were to study and comparative the readiness into AEC of Vocational Institutes in Khon Kaen by distinguished size of college. The 279 administrators and teachers were used as samples by randomly. the questionnaires was at reliability of 0.96. Statitics for analysis were frequency, percentage, average, standard deviation, and variance analysis (One-way ANOVA) and comparative by Scheff 's theory.

The research found that, Vocational Institutes in Khon Kaen was already about knowledge at the highest and then were personality, technology, curriculum, capacity and language. The comparison into AEC found that Vocational Institutes of Khon Kaen at the different size of college was already into AEC different at .01 in personality, technology, curriculum, capacity and language results was found that institution should relize the preparation into AEC, should include English curriculum or other languages and curriculum about AEC education for development skills, social, moral and knowledge to increase capacity institution to international.

Keywords : Readiness to Enter the Asean.

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรมและการเมือง การปกครอง ด้วยความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เชื่อมโยงโลกไร้พรมแดน มีการไหลเวียนอย่างเสรีและไร้ขีดจำกัดที่มีฐานของความรู้ การศึกษา เป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าดังกล่าว ในระยะสิบปีที่ผ่านมาเกิดการแข่งขันกันอย่างรุนแรง โลกยุคปัจจุบัน และอนาคต จึงเป็นโลกของการแสวงหาความรู้ ใช้ความรู้เป็นฐานอย่างเข้มข้น เพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนของแต่ละประเทศ

ดังนั้น เมื่อโลกก้าวเข้าสู่สังคมและเศรษฐกิจ ฐานความรู้จึงเป็นแรงผลักดันให้เกิดการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เน้นเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่มีบทบาทต่อวิถีชีวิตของมนุษย์และพลโลกมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

จากสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของโลก ปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ส่งผลให้แนวโน้มการ

แข่งขันในด้านคุณภาพของกำลังคน ทวีความรุนแรงมากขึ้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนากำลังคนให้มีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกับอาเซียนและนานาชาติ ซึ่งกำลังคนที่มีคุณภาพจะถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554) นอกจากนี้ผลการศึกษาของสภาหอการค้าไทย (2551) ยังพบว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศได้มีการเตรียมการในการพัฒนาการอาชีวศึกษา เพื่อรองรับกระแสประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประเทศไทยจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องมีการผลักดันการอาชีวศึกษา โดยเร่งการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียน การสอน เพื่อผลิตกำลังแรงงานให้สนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานในระดับเอเชียและนานาชาติที่จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี ซึ่งสอดคล้องกับ Road Map for ASEAN Community 2009-2015 (2009) พบว่าภายในปี ค.ศ. 2014-2015 ได้มีการกำหนดให้เคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน สามารถทำได้อย่างเสรี มีการกำหนดมาตรฐานความสามารถหลัก เช่น ทักษะฝีมือ คุณสมบัติของแรงงานให้เป็นทักษะที่จำเป็นของงานในทุกธุรกิจ ประเทศไทยยังคงได้เปรียบในส่วน

ของความถนัดด้านเทคโนโลยี และการเป็นฐานการผลิต ในความได้เปรียบ ก็ยังเสียเปรียบในด้านการลงทุน พบว่านักลงทุนในนานาชาติได้มีการเคลื่อนย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศเวียดนาม กัมพูชา และลาว บ้างแล้ว ส่วนประเทศที่ได้เปรียบทางด้านกำลังแรงงาน คือ เวียดนาม กัมพูชา พม่า และลาว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าด้านกำลังแรงงานประเทศไทยยังไม่ใช่ตัวเลือกที่ดีนัก ในอนาคตแรงงานคุณภาพระดับฝีมือเท่านั้นที่จะถูกจ้างงานดั่งนั้น การอาชีวศึกษาของประเทศไทยต้องเร่งวางแผนเตรียมกำลังคนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับ สถานการณ์ที่ไม่อาจคาดเดาได้ในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้บุคลากรมีคุณภาพ การสร้างทักษะความรู้ที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ที่สำคัญคือ การพัฒนาทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาสากลใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันนอกจากนี้ การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับบุคลากรและแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งด้านประวัติความเป็นมา ภาษา ประเพณีวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2480 โดยจัดทำกรเรียนการสอนที่เน้นด้านการฝึกงานวิชาชีพ และปลูกฝังจิตสำนึกการบริการสังคมในโครงการและวาระพิเศษต่างๆ เพื่อให้สังคมได้รับรู้ถึงศักยภาพของผู้เรียนอาชีวศึกษาและเป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา และนอกจากนี้ได้นั้นเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนให้เข้ามาร่วมรับผิดชอบ และให้ความสำคัญกับการค้นหาพัฒนา เผยแพร่ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อสร้างและพัฒนาอาชีพให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ จากนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นความสำคัญในการศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วยวิทยาลัยอาชีวศึกษา 11 แห่ง เพื่อศึกษาระดับความพร้อมด้านความรู้ ด้านภาษา ด้านสมรรถนะ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร และด้านเทคโนโลยี

เพื่อจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ตามนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 6 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2555)

- 1) ด้านความรู้
- 2) ด้านภาษา
- 3) ด้านสมรรถนะ
- 4) ด้านบุคลากร
- 5) ด้านหลักสูตร
- 6) ด้านเทคโนโลยี

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น 11 แห่ง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 48 คน ครูผู้สอนจำนวน 845 คน รวมทั้งสิ้น 893 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 279 คน แล้วทำการสุ่มกลุ่ม

ตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่วิจัย ประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษา แบ่งเป็น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม ได้แก่ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในด้านความรู้ ด้านภาษา ด้านสมรรถนะ ด้านบุคลิกภาพ ด้านหลักสูตร และด้านเทคโนโลยี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบถึงระดับในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการจัด

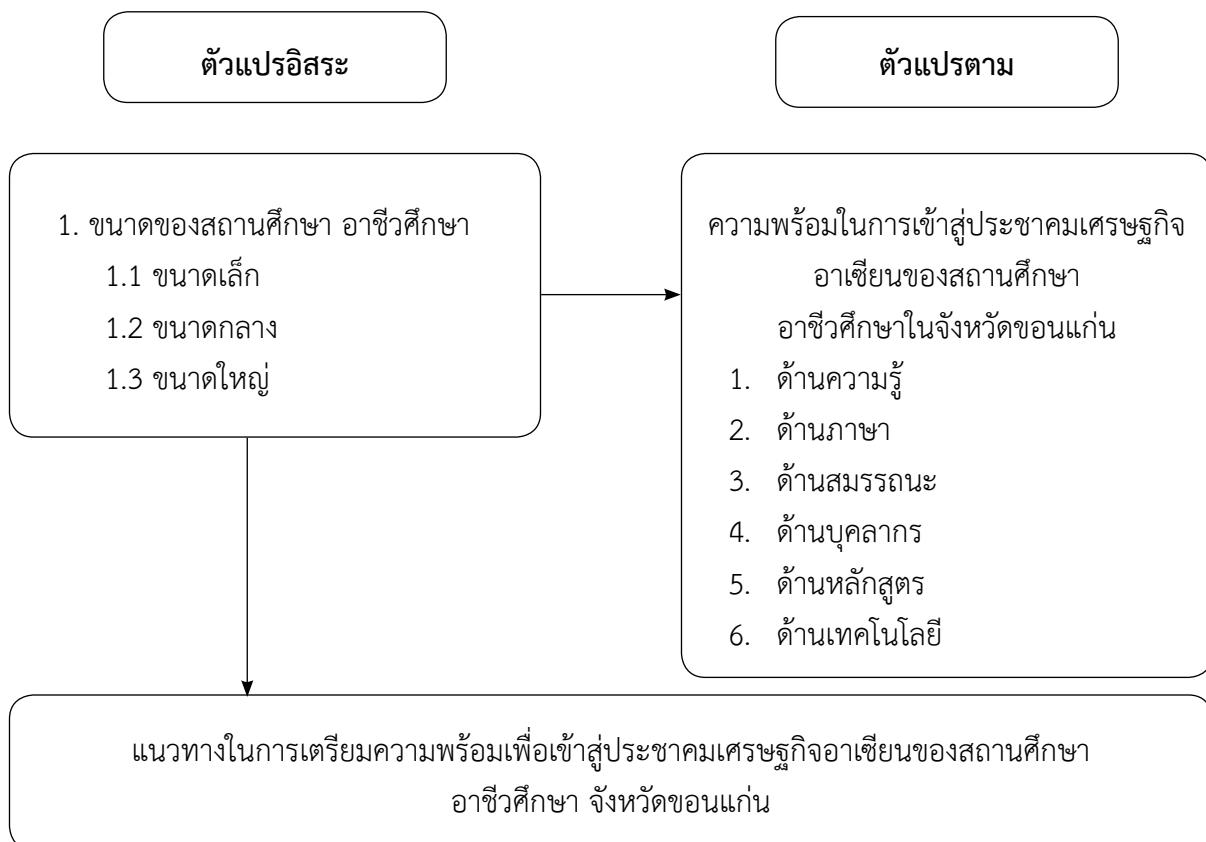
กิจกรรมส่งเสริม เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เป็นสารสนเทศเพื่อการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านความรู้ ด้านภาษา ด้านสมรรถนะ ด้านบุคลิกภาพ ด้านหลักสูตร และด้านเทคโนโลยี สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน นักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น

3. เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาของอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทาง และนโยบายของอาเซียน และจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพฝีมือแรงงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้บริหารและครูผู้สอนมาศึกษาดังนี้

สมมุติฐานการวิจัย

สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะแบบปลายปิดและแบบปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามข้อมูลตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ตามนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า จำนวน 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) 6 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการ ศึกษาการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความพร้อมในเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่างๆ
2. กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และกำหนดนิยามศัพท์ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูล

ในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด

3. สร้างและออกแบบ

แบบสอบถามความพร้อมในการเข้าสู่

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของผู้บริหารและครูผู้สอนทั้งหมด 6 ด้าน มีจำนวน 34 ข้อ แล้วนำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา ทำการตรวจ วิจารณ์ แก้ไข เสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้อง

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าทางสถิติ ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)
2. ศึกษาระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถานศึกษา อาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธี การของเชฟเฟ (Scheffe's)
4. วิเคราะห์แนวทางการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีสถิติที่ใช้ในการวิจัย จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ((Mean) และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี การของเซฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาความพร้อม พบว่า ระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสถานศึกษามีความพร้อมในด้านความรู้สูงสุด รองลงมาคือด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี ด้านหลักสูตร ด้านสมรรถนะ และด้านภาษา ตามลำดับ

1.2 ผลการเปรียบเทียบความพร้อม โดยรวม พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นที่มีขนาดต่างกันมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านความรู้ ด้าน ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร และด้านเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนด้านภาษา และด้านสมรรถนะ สถานศึกษาอาชีวศึกษามีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกัน

1.3 แนวทางการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า

1.3.1 ด้านความรู้ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาขอนแก่น ควรจะตระหนักและให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อรองรับการจัดการศึกษาให้สอดคล้อง เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ให้ความรู้เรื่องประเทศสมาชิกอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน วิสัยทัศน์และนโยบาย เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญ ควรจะจัดกิจกรรมส่งเสริม โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจในรูปแบบของกิจกรรม การแต่งกาย การจัดบอร์ดนิทรรศการต่างๆ เป็นต้น

1.3.2 ด้านภาษา ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาขอนแก่น ควรให้ความสำคัญในด้านภาษาต่างประเทศ โดยให้มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนขึ้นภายในสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการอบรมภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน ให้กับนักเรียน นักศึกษาภายในสถานศึกษา ได้อบรมกันอย่างจริงจัง เพราะว่าการไม่รู้จักเพื่อนบ้านนอกจากคนไทยจะไม่เก่งในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากล แล้วคนไทยยังมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเพื่อนบ้านน้อยมาก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งดำเนินการในด้านภาษาให้ได้โดยเร็วที่สุด

1.3.3 ด้านสมรรถนะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาอาชีวศึกษาขอนแก่น ควรให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีสมรรถนะตรงตามสาขาวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการและเป็นไปตามมาตรฐานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เช่น บริษัท องค์กรเอกชน หน่วยงานราชการ ฯลฯ มีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมากขึ้นและควรพัฒนาให้นักเรียน

นักศึกษา ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานได้รับ ใบรับรองในการสมัครไปทำงานในต่างประเทศได้ สามารถ ศึกษาต่อในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภายใต้ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนได้ และผ่านกระบวนการฝึกประสบการณ์ จากสถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐาน

1.3.4 ด้านบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ควรมีการจัดระบบการสร้างแรงจูงใจให้กับ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนนักเรียนนักศึกษาได้มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และมีความพยายามในการพัฒนาตนเองในทุกมิติ รวมทั้งให้การ สนับสนุนในการเข้าร่วมประชุม สัมมนา วิชาการ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการจัดการอาชีวศึกษาระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในการศึกษาดูงาน ในอาเซียนและภูมิภาคต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นแบบอย่างที่ดี

1.3.5 ด้านหลักสูตรผู้บริหาร สถานศึกษา และครูผู้สอนในสังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น ควรตระหนัก และให้ความสำคัญในด้านหลักสูตร โดยการจัดการเรียน การสอนภายในที่มีแบบแผน มีเนื้อหาสาระเฉพาะที่จัดทำ ขึ้นอย่างเป็นระบบและถ่ายทอดให้นักเรียน นักศึกษา เมื่อผู้เรียนจบเนื้อหาสาระเหล่านั้นแล้วถือว่าเรียนจบหลักสูตร อีกทั้งควรตระหนักในการจัดหาคู่มือ ตำราและหนังสืออ่าน นอกเวลา ที่เป็นภาษาอังกฤษ ทั้งวิชาชีพ และวิชาสามัญ สัมพันธ์ ควรจะมีการส่งเสริมให้มีกิจกรรมเสริมการเรียน การสอนในรูปแบบต่างๆ มีหลักสูตรที่เป็นสากลและเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆ ในอาเซียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ เพิ่มการเรียนการสอน ตามหลักสูตร EP และ MEP ให้เข้มข้นยิ่งขึ้นและขยายให้ครอบคลุมทุกวิทยาลัย

1.3.6 ด้านเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่น ควรมีการตระหนักและให้ความสำคัญในด้านเทคโนโลยี โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้องจัดสรร งบประมาณสนับสนุนเทคโนโลยีต่างๆ เช่น ห้องเรียนปฏิบัติการ ภาษา การสนับสนุนให้มีเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการสร้างเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการ

เผยแพร่ผลงานทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline) ตามความมุ่งหมายของการนำสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนอย่างแท้จริง โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียน การสอนผ่าน ระบบ EIS ทุกสาขาวิชา

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัด ขอนแก่น พบว่า ระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัด ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่าสถานศึกษามีความพร้อมในด้านความรู้ สูงสุด รองลงมาคือด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี ด้านหลักสูตร ด้านสมรรถนะ และด้านภาษา ทั้งนี้เพราะทุกฝ่าย รวมทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ยังไม่ค่อยตื่นตัวและตั้งรับกันอย่างจริงจัง การพยายาม ทำความเข้าใจถึงผลกระทบของ AEC และการเตรียมความ พร้อมรับมือกับการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ AEC ยังจำกัดอยู่ เฉพาะผู้ประกอบการเพียงบางกลุ่ม ซึ่งก็สอดคล้องกับ ผลการสำรวจของหลายสถาบัน พบว่าสังคมไทยยังขาดความ ตื่นตัวเกี่ยวกับการเป็น AEC ประชาชนและผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่ยังขาดความตระหนักถึงความสำคัญ ผลกระทบ และความจำเป็นในการเตรียมความพร้อม ยกเว้น ผู้ประกอบการขนาดใหญ่หรือหน่วยงานที่ทำธุรกิจกับ ต่างประเทศอยู่แล้ว และการไม่รู้จักเพื่อนบ้าน นอกจากคนไทย จะไม่เก่งในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลแล้ว คนไทยยังมีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับเพื่อนบ้านน้อย มาก ระบบการศึกษาของไทยขาดทางเลือกในการเรียนรู้ ภาษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับ

อัจฉรา วงษ์หา (2555) ที่ได้วิจัยการเปิดรับ ข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อม สู่การเป็นประชาคมอาเซียน ของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัด สระบุรี พบว่า ผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาสังกัด สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสระบุรี มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเป็นประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมพบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นที่มีขนาดต่างกันมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านความรู้ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร และด้านเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนด้านภาษา และด้านสมรรถนะ สถานศึกษาอาชีวศึกษามีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกัน เพราะว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ จะมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาทำงานการจัดหลักสูตรในสถานศึกษาได้รับการตอบรับจากผู้เรียน เทคโนโลยีต่างๆ ล้วนแล้วแต่มีความทันสมัย ทำให้ผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความรู้ เกี่ยวกับอาเซียนแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก สาเหตุเนื่องจากว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในตัวอำเภอ ห่างไกลจากตัวเมือง อีกทั้งสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็กจะเป็นสถานศึกษาที่เปิดใหม่ ยังไม่เป็นที่ยอมรับจากบุคคลภายนอก นักเรียน นักศึกษามีจำนวนไม่มาก ส่งผลให้งบประมาณต่างๆ น้อยไปตามจำนวนนักเรียน อีกทั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถก็มุ่งที่จะเข้าไปทำงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก ส่วนในด้านภาษา และสมรรถนะนั้นไม่ต่างกันเนื่องจากว่าคนไทยโดยส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมทางด้านภาษา

โดยสรุปแล้ว สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสอนภาษาของประเทศอาเซียนนอกเหนือ จากหลักสูตรด้านภาษาอังกฤษ

ที่เข้มข้นแล้วรวมทั้งเรื่องภาษา วัฒนธรรม กฎ เกณฑ์ข้อปฏิบัติต่างๆ เป็นเรื่องที่สถาบันการศึกษาทุกแห่งต้องบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในสังคมไทย ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ต้องสร้างพลเมืองอาเซียนให้เป็นหัวใจของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้เป็นหัวใจของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ให้ประชาชนพลเมืองทั้งสิบประเทศร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าของความเป็น “ประชาคม” ที่สุขสมบูรณ์มีสันติและเจริญยั่งยืน

สำหรับจุดอ่อนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นนั้นยังขาดความตื่นตัว และขาดความตระหนัก ซึ่งการขาดความตระหนักอาจสร้างปัญหาให้กับสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนนักเรียน นักศึกษา ซึ่งจะทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จาก AEC ทำให้เสียโอกาส หรือพลาดโอกาสที่กำลังจะเปิดออก และทำให้ขาดการเตรียมความพร้อม และไม่สามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจาก AEC ได้ทันเวลา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ควรเร่งฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษอย่างจริงจังและเร่งด่วน โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากร และนักเรียน นักศึกษา ต้องพูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษได้ทุกคนและสามารถใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้จริง
2. สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ควรมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ และให้ได้มาตรฐานสากล โดยผ่านการทดสอบคุณภาพจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และสำนักงานมาตรฐานวิชาชีพ
3. ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอนสถานศึกษาจังหวัดขอนแก่น ควรจะให้ความสำคัญอย่างจริงจัง และตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นพลเมืองอาเซียน และควรมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และมีความพยายามในการพัฒนาตนเองในทุกมิติ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือการวิจัยและพัฒนาในด้านที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่อยู่ในระดับต่ำ เช่น ด้านภาษาควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านภาษาเพื่อให้มีศักยภาพทางภาษาที่สูงขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อสมรรถนะในการเรียนรู้และการดำรงตนในประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นพลเมืองอาเซียน

3. ควรศึกษาตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการผลิตและพัฒนา นักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมีฝีมือในตลาดแรงงานอาเซียน

ประกอบการสัมมนาหอการค้าทั่วประเทศครั้งที่ 26 ณ จังหวัดสงขลา. : หอการค้าไทย.

6. อัจฉรา วงษ์หา.(2555).การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา สังกัดสอศ. จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการเรียนรู้และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). **แผนยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา (พ.ศ.2555)**. กรุงเทพฯ : (ม.ป.พ.).
2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2555). นโยบาย.ค้นเมื่อ 10 กันยายน 2556, จาก<http://www.vec.go.th/>.
3. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553). **กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2554 - 2559)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
4. _____. (2552) **การศึกษาแนวทางการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีตามความต้องการของประเทศ** : กรณีศึกษาประเภทอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
5. หอการค้าไทย. (2551). **อีก 7 ปีไทยชนะหรือแพ้ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)**.เอกสาร